

Aile Bireyleri, Meslekler ve Belirli İsimler

ARP.6.1.1–6.1.4: Geniş aile bireyleri ve mesleklerle ilgili bilgileri anlamlandırabilme; hedef sözcük ve dil yapılarını bağlamına uygun kullanabilme • ARP.6.1.5–6.1.7: Belirli isimlerde (ال) şemsi ve kameri harflerin ses etkisini tanıyabilme; aile bireylerini kısa yazılı ifadelerle tanıtabilme

HATIRLAYALIM

- Anne ve baba tarafı akrabalar ayrı sözcüklerle adlandırılır: عَمَّة/عَم (amca/hala), خَالَة/خَال (dayı/teyze), جَدَّة/جَد (dede/nine), خَفِيَّة/خَفِيْد (erkek/kız torun).
- Meslek adları tanıtılan kişinin cinsiyetine uyar: erkek için مُعَلِّم, طَبَّاح, سَائِق, فَلَاح, İsmi başındaki ال belirlik takısının lamı kameri harflerden önce okunur (النَّيْت, الْحَفِيَّة); şemsi harflerden önce yazılır fakat ayrı ses olarak okunmaz, sonraki harf şeddenir (الْتَفَار, الْتَفَار).
- Kişi sormak için «مَنْ هَذَا؟», mesleğini sormak için «مَا مِهْنَتُهُ؟», çalışma yerini sormak için ise «أَيْنَ يَعْمَلُ؟ / أَيْنَ تَعْمَلُ؟» kalıbı kullanılır.
- İsmi başındaki ال belirlik takısının lamı kameri harflerden önce okunur (النَّيْت, الْحَفِيَّة); şemsi harflerden önce yazılır fakat ayrı ses olarak okunmaz, sonraki harf şeddenir (الْتَفَار, الْتَفَار).

1 EŞLEŞTİRME

Arapça akrabalık ve meslek kelimelerini Türkçe karşılıklarıyla eşleştiriniz.

☐ 1. خَالَة	a) Kadın veteriner
☐ 2. عَم	b) Teyze (annenin kız kardeşi)
☐ 3. بَيْطَرِيَّة	c) Erkek subay
☐ 4. ضَابِط	d) Amca (babanın erkek kardeşi)

2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Aile bireyleri, meslekler ve belirli isimlerle ilgili ifadelerden doğru olanların D, yanlış olanların Y kutusunu işaretleyiniz.

	D	Y
والدي kelimesi 'babam', والدتي kelimesi ise 'annem' anlamına gelir.	☐	☐
Bir kadının mesleğini sormak için «مَا مِهْنَتُهُ؟» soru kalıbı kullanılır.	☐	☐
فَلَاخَة kelimesi kadın çiftçi, سَائِقَة kelimesi ise kadın sürücü demektir.	☐	☐
الْحَفِيَّة kelimesinde ح kameri harf olduğu için ال takısının lamı okunur.	☐	☐
Şemsi harfle başlayan الْتَفَار kelimesinde lam harfi okunmadığı için yazıdan da çıkarılır.	☐	☐

3 KISA CEVAP

Görseldeki iki soru kalıbını inceleyerek مَا مِهْنَتُهُ؟ ve مَا مِهْنَتُهَا؟ sorularının hangi cinsiyetler için kullanıldığını ve aralarındaki ek farkını yazınız.

Eril Meslek Sorusu

مَا مِهْنَتُهُ؟

Onun (erkek) mesleği ne?

Dişil Meslek Sorusu

مَا مِهْنَتُهَا؟

Onun (kadın) mesleği ne?

4 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki akraba tanıtım kartlarından hangisinde baba tarafındaki bir erkek akraba ve mesleği birlikte verilmiştir?

1. Kart
خَالِي مُعَلِّم	2. Kart
عَمِّي طَبَّاح
3. Kart
عَمَّتِي مُمَرِّضَة	4. Kart
خَالَتِي مُحَامِيَة

- A) 1. kartta annenin erkek kardeşi olan dayı ve öğretmenlik
B) 2. kartta babanın erkek kardeşi olan amca ve açıcılık
C) 3. kartta babanın kız kardeşi olan hala ve hemşirelik
D) 4. kartta annenin kız kardeşi olan teyze ve avukatlık

5 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutuda verilen uygun Arapça kelimelerle tamamlayınız.

- وَا نَسِيْطَة حَفِيْد كَمْ وَ

1. Erkek torun için حَفِيْد, kız torun için ise _____ denir.
2. Kadın öğretmenin çalışkan olduğunu «مُعَلِّمَة _____» anlatır.
3. Bir erkeğin mesleğini sormak için «_____ مِهْنَتُهُ؟» denir.
4. İki cümleyi 've' anlamıyla bağlamak için _____ kullanılır.

6 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki cümle şemasında boş bırakılan yere 'Annem becerikli bir açıcıdır' anlamını tamamlamak için hangi kelime getirilmelidir?

Cümle: وَالْدَتِي طَبَّاحَة ...

Anlamı: Annem becerikli bir açıcıdır.

- A) مَاهِرَة B) مَاهِر
C) فَلَاح D) سَائِق

7 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki meslek eşleştirmelerinden hangisinde eril ve dişil kullanım kuralına uyulmadığı için eşleştirme yanlıştır?

1. Kutu مُعَلِّم - مُعَلِّمَة	2. Kutu طَبَّاح - طَبَّاحَة
3. Kutu شُرْطِي - فَلَاح	4. Kutu مُمْرَض - مُمْرَضَة

- A 1. kutuda erkek öğretmen مُعَلِّم ile kadın öğretmen مُعَلِّمَة eşleşmesi
- B 2. kutuda erkek aşçı طَبَّاح ile kadın aşçı طَبَّاحَة eşleşmesi
- C 3. kutuda erkek polis شُرْطِي ile erkek çiftçi فَلَاح eşleşmesi
- D 4. kutuda erkek hemşire مُمْرَض ile kadın hemşire مُمْرَضَة eşleşmesi

8 TABLOYU TAMAMLA

Görseldeki belirli isim kartlarını inceleyerek ilk harfin türünü (Kameri / Şemsi) ve kelimenin Türkçe anlamını tabloya yazınız. İlk satır örnektir.

1 الْبَيْت	2 الدَّرْس
3 الْحَقِيبَة	4 التَّلْفَاز

Belirli İsim	Harf Türü	Türkçe Anlamı
1. الْبَيْت	Kameri	Ev
2. الدَّرْس		
3. الْحَقِيبَة		
4. التَّلْفَاز		

9 ÇOKTAN SEÇMELİ - DÜŞÜN

Görseldeki «أَيْنَ يَعْمَلُ خَالُكَ؟» sorusuna bir öğrencinin yalnız «خَالِي» cevabını vermesi hangi açıdan eksiktir?

Soru:	أَيْنَ يَعْمَلُ خَالُكَ؟
Eksik Cevap:	خَالِي مُعَلِّم

- A Soruda dayının yaşı sorulduğu hâlde cevapta yalnızca akrabalık bağı belirtilmiştir
- B Soruda أين ile çalışma yeri istendiği hâlde cevapta yer bilgisi verilmeyip yalnız meslek söylenmiştir
- C Soruda kadın akraba sorulduğu hâlde cevapta erkek akraba tanıtılmıştır
- D Soruda kaç dayısı olduğu sorulduğu hâlde cevapta sayı bildiren kelime kullanılmamıştır

10 SIRALAMA

Görseldeki akrabayı tanıtırma basamaklarını 'Kim? → Mesleği ne? → Özelliği ne? → Nerede çalışıyor?' sırasına göre 1'den 4'e kadar numaralandırınız.

Kim? هَذَا خَالِي	Meslek هُوَ مُعَلِّم
Özellik مَاهِرٌ وَنَشِيطٌ	Yer يَعْمَلُ فِي مَدْرَسَتِي

- ☐ هُوَ مَاهِرٌ وَنَشِيطٌ (O, becerikli ve çalışkandır — Kişisel özelliği)
- ☐ هَذَا خَالِي (Bu, benim dayımdır — Akrabalık yakınlığı)
- ☐ هُوَ مُعَلِّمٌ (O, bir öğretmendir — Yaptığı meslek)
- ☐ هُوَ يَعْمَلُ فِي مَدْرَسَتِي (O, benim okulumda çalışır — Çalışma yeri)

11 ŞİFRELEİ KELİME

İpuçlarındaki kavramları kutulara yazınız. Numaralı harfleri sırasıyla birleştirerek خَال kelimesinin Türkçe karşılığını bulunuz.

Babanın veya annenin babasına verilen akrabalık adı (جَدّ)	<input type="text"/>
مُحَامِيَة kelimesinin Türkçe karşılığı olan hukuk mesleği	<input type="text"/>
ضَابِط kelimesinin Türkçe karşılığı olan askerî meslek	<input type="text"/>
طَبَّاح kelimesinin Türkçe karşılığı olan mutfak mesleği	<input type="text"/>

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

12 AÇIK UÇLU - DÜŞÜN

Görseldeki الْبَيْت ve الدَّرْس kelimelerinde ال takısındaki lam harfinin okunuş farkını başlangıç harflerinin özelliğiyle açıklayınız.

Kameri Harf (ب) الْبَيْت Lam okunur: el-beyt	Şemsi Harf (د) الدَّرْس Dal şeddeli: ed-ders
--	--

13 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki çalışma durumu kartlarından hangisinde bir kadının belirtilen işi yapmadığını anlatan olumsuz fiil yapısı kullanılmıştır?

A هُوَ يَعْمَلُ	B هِيَ تَعْمَلُ
C لَا يَعْمَلُ	D لَا تَعْمَلُ

- A A kartındaki هُوَ يَعْمَلُ (O erkek çalışır) ifadesinde
- B B kartındaki هِيَ تَعْمَلُ (O kadın çalışır) ifadesinde
- C C kartındaki لَا يَعْمَلُ (O erkek çalışmaz) ifadesinde
- D D kartındaki لَا تَعْمَلُ (O kadın çalışmaz) ifadesinde